

Sayı : 19020089
Konu: Yazılı Soru Önergesi Cevabı

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI - THSK ÇEVRE SAĞLIĞI
DAİRE BAŞKANLIĞI - THSK ÇEVRE SAĞLIĞI
DAİRE BŞK. ÇEVRESEL ETKİLERİ İZLEME VE
DEĞERLENDİRME BİRİMİ
06.05.2014 15:29 - 2014.5716.1702 / 610

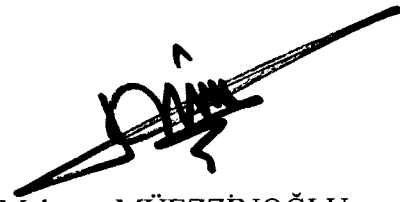
00003161373

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 09.07.2013 tarihli ve 43452547-120.00-132567 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde gönderilen ve Hatay Milletvekili Sayın Mevlüt DUDU tarafından verilen “Toplumsal olaylara müdahale amaçlı kullanılan maddelerin insan sağlığı üzerindeki etkilerine” ilişkin 7/27321 sıra sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ekte sunulmaktadır.

Arz ederim.

Dr. Mehmet MÜEZZİNOĞLU
Sağlık Bakanı

EK: Önerge Cevabı (2 Sayfa)

**Hatay Milletvekili Sayın Mevlüt DUDU tarafından verilen 7/27321 sıra sayılı “
Toplumsal olaylara müdahale amaçlı kullanılan maddelerin insan sağlığına etkilerine”
ilişkin yazılı soru önergesinin cevabıdır.**

SORULAR ve CEVAPLAR:

Soru 1. Ülkemizde son günlerde yaşanmış olan çeşitli gösteri ve eylemlerde, göstericilere karşı kullanılmış olan “kimyasal madde”, ilaç içeriği”, “gaz bombası”, “göz yaşartıcı bomba”, “biber gazı”, “portakal gazı” vb. maddelerin içeriğinde hangi maddeler bulunmaktadır?

Cevap 1. Emniyet teşkilatı envanterinde göz yaşartıcı gaz olarak sadece OC (Oleoresin Capsicum, Kimyasal Kuramlar Servisi tarafından verilen numarası, (Cas No: 8023-77-6) ve CS (o-chlorobenzalmalononitrile, Cas No: 2698-41-1) bulunmaktadır. Biber gazı OC (Oleoresin Capsicum) cinsinden biber tohumlarının yağlı ekstresidir. %1.2’den %12.6’ya kadar değişen konsantrasyonlarda ekstre ihtiva eden biber gazı spreyleri bulunmaktadır. Biber gazının markasına göre içeriğinde ayrıca su, alkol, organik çözücüler, halojenli gazlar veya propellantlar da bulunabilmektedir. CS aerosol şeklinde kullanılmaktadır.

Soru 2. Bunların insan sağlığına direk ya da dolaylı etkileriyle ilgili çalışmalar mevcut mudur?

Cevap 2. Ankara Üniversitesi ve Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Laboratuvarlarında yapılan incelemelerde OC gaz solüsyonu ve gaz spreyi içerisinde bulunan aktif maddenin % 10’luk capsicum olduğu belirlenmiştir.

Soru 3. Mevcut ise bu çalışmalar nasıl yapılmış ve sonuçları nelerdir?

Cevap 3. Göz yaşartıcı OC gazı tamamen bitkisel bir ürün olup insan sağlığı üzerine etkisi konusunda İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Farmakoloji ve Klinik Farmakoloji Ana Bilim Dalı tarafından bir çalışma yapılmıştır. Hazırlanan raporda OC gazının insan sağlığı üzerinde kalıcı hiçbir etkisinin olmadığı belirtilmiştir. Kimyasal madde ile etkilenim sonucu ortaya çıkabilecek zararın nitelendirilmesi ve tahminine yönelik bir süreç olan risk değerlendirme ile kimyasal maddelerin insan sağlığına olası olumsuz etkileri belirlenebilmektedir.

Soru 4. Yapılmamış ise herhangi bir çalışma yapılmamış olan bu tür maddelerin halkımızın üzerinde kullanılmasına izin vermenizin sebepleri nelerdir?

Cevap 4. Biber gazının insan sağlığına direk ya da dolaylı etkileriyle ilgili çalışmalar mevcuttur. Bu çalışmalarda genellikle kimyasal madde ile etkilenim sonucu ortaya çıkabilecek zararın nitelendirilmesi ve tahminine yönelik bir süreç olan risk değerlendirme metodu genellikle uygulanmaktadır.

Soru 5. Bu maddeler kullanılırken, halkın sağlığından sorumlu bir bakan olarak müdahale etmemenizin getireceği sorunların sorumluları kimlerdir?

Cevap 5. Yapılan araştırmalarda eğitim almış personel tarafından kullanıldığında kalite güvenlik belgeli göz yaşartıcı gazların insan sağlığı üzerinde kalıcı etkisi olmadığı görülmüştür. CS gazı ise üretici firma tarafından verilen “uygun eğitim almış personel tarafından kullanıldığında insan sağlığına zararlı olmadığına” dair kalite belgesi ile kullanılmaktadır.

Soru 6. Halk sağlığını hiçe sayan bu tür bir uygulamaya, ülkenin Sağlık Bakanı olarak taraf olmak, bu maddelerden zarar gören ve ileride ortaya çıkabilecek zararlarıyla ilgili olarak, kişilerin, maddi ve manevi tazminat taleplerinin karşılanması aşamasında, sizin sorumluluğunuzu ortaya koymaz mı?

Cevap 6. Türkiye'nin 1997 yılında taraf olduğu Kimyasal Silahlar Sözleşmesi hükümleri çerçevesinde “göz yaşartıcı gaz mühimmatının insan sağlığı üzerinde kalıcı bir etki bırakmaması” şartı aranmaktadır. Yapılan laboratuvar testleri sonucunda insan sağlığı üzerinde kalıcı etki bırakmayan gaz mühimmatının kullanılıp kullanılmadığı belirlenmektedir. İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Farmakoloji ve Klinik Farmakoloji Ana Bilim Dalı tarafından OC gazı ile ilgili hazırlanan raporda “Biber gazları ve tozlarının insan sağlığı üzerindeki etkilerinin hiç birinin kalıcı olmadığı, bu bulguların o bölgenin suyla yıkanmasıyla daha çabuk silinebileceği” ifade edilmiştir.

Soru 7. Halen uygulamaya devam edilen bu maddelerin etkilerinin ortaya koyulması ve bu uygulamanın ortadan kaldırılmasına yönelik olarak acilen neler yapmayı planlıyorsunuz?

Cevap 7. İnsan merkezli yaklaşımla; birey ve toplum sağlığını korumak ve geliştirmek, sağlık için risk oluşturan faktörlerle mücadele etmek, halkın yaşam kalitesini yükseltmek ve halk sağlığını tehdit eden konularda gerekli önlemleri almak ilkelerinden hareketle, kimyasal maddelerin insan sağlığına etkileri konusunda Dünya Sağlık rgt (DSÖ), Avrupa Birliği Avrupa Kimyasallar Ajansı (AKA), Kimyasal Silahlar Sözleşmesi gibi uluslararası kuruluşlarda yapılan alışmalar Bakanlığımızca yakından izlenmekte ve bilimsel ve teknolojik gelişmeler ışığında, ilgili Kurum ve Kuruluşlarla işbirliği içinde gerekli çalışmalar yapılmaktadır.

İlginiz için teşekkür ederim.